

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Előfizetési ár:

Egész évre 8 korona, félévre 4 korona,
negyedévre 2 korona, egyes szám ára
20 fillér.

Nyilttér sora 40 fillér.

Hirdetés nagyság szerint.

Szépirodalmi, társadalmi, és köz-
gazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési pénzek és reklamációk,
valamint a lap szellemi részét illető
közlemények

Feigl Gyula

kiadó címére küldendők.

XX. évfolyam.

Felelős szerkesztő és kiadó:
F E I G L I G Y U L A.

37. szám.

Köztisztületben álló férfiak.

Feltűnően sokat sikkasztanak nálunk. Az esetek oly gyakoriak, hogy ehhez hasonlót Európában alig találunk. Törökországról és Oroszországról nem is szólunk. Ezekben az abszolutiztikus államokban meg van adva a mód, hogy sok mindent eltussoljanak. Nálunk szabadsajtó van és alkotmányos kormányforma, mely mindenféleképpen lehetővé teszi az ellenőrzést, sőt megköveteli, de azért még így is igen-igen sok botrányos esetet eltussolnak és a bűnös büntetlen marad.

Időnkint azonban megesisik, hogy a sikkasztások és az ezzel egyenértékű visszaélések, bűnesetek egymásután napfényre kerülnek. Mi akkor valamennyien csodálkozunk, hogy ez a nagy tisztületnek és általános közbecsületnek örvendő előkelő állású férfiú, kiben az egész város vagy vármegye föltétlenül megbízott, egy közönséges sikkasztó, csaló, okmányhamisító, bankógyáros stb. Ha megvan a szenzáció, a közönség nem tud kifogyni az ámulásból, mert a lapok egyebet se tesznek, mint hogy újabb és újabb részleteket közölnek s a nemrég még köztisztületnek örvendő férfiú sülyed egyre mélyebben az iszapba, a piszokba és nincsen vége a sok leleplezésnek, míg csak valamelyik fogház vagy börtön kapujában el nem tűnik a híres férfiú. Ekkor azután jön a másik és kezdődik a komédia elülről. Így megy ez esetről-esetre; szinte lessük, várjuk, hogy ki következik most?

Azt mondtam, hogy komédia. Hát igen: komédia, amit a sikkasztók, csalók és svindlerok

véghez visznek velünk; s aztán az is komédia, amit mi csinálunk a köztisztületben álló svindlerokkal.

Vegyük csak sorra a dolgokat. Még nem olvastam olyan sikkasztóról, aki ne lett volna legalább is köztisztületnek örvendő férfiú. Ez a legszerényebb elismerés, a mivel a svindler úrnak kedveskednek. Sajnos azonban, hogy a hírlapok megszokott frázisát még csak meg sem cáfolhatom, mert a svindler urak nálunk mindaddig, míg őket nyakon nem csipik, köztisztületben álló férfiak, kikkel sokszor igen nagy urak paroláznak, pezsgőznek, konyakoznak, szóval sokféleképpen mulatnak. Kegyelt férfiak, akiknek azután kegyét is keresik igen sokan.

Bizony, az nagyon szomorú jelenség, de így van. Mert minálunk nem azt érdemesítik köztisztultra, aki komoly munka mellett tölti idejét; eziránt nincsen bennünk érzék, hanem azok tűnnek fel, akik a társaságban feltűnnek, akik minden dárídóban résztvesznek, pazarul költekeznek és adják az előkelőt, az ilyen aztán „úr“-számba megy. különösen ha sziveskedik a pezsgős üvegekkel az ablakokat és tükröket bezúzni, a cigány hátán pedig a bogót rapittyára törni. Ez aztán „úr.“ Szólni nem mer senki, mert rögtön provokáltat és párbajozik élet-halálra. Még nem ismerem olyan svindlert, akinek ne lett volna egy csomó lovagias ügye és ne érte volna az a megtiszteltetés, hogy egy pár hónapot ne ült volna államfogházban.

Többnyire úgynevezett „jó“ családokból származnak a svindler urak, az előkelő összeköttetés

átsegíti őket a középiskolai tanulmányokon semmi tudással s ugyanez az előkelő összeköttetés megszerzi nekik a közbizalmat, közbecsületet és megfelelő állásba juttatja őket. Hivatali működésüket kritizálni senki sem meri, pénzkezelését a „pajti“-k felületesen ellenőrzik és így aztán csinálhat a jó úr, amit akar.

Itt aztán felmerül a másik kérdés. A pénztárak ellenőrzéséről szólottam, hogy azt felületesen teljesítik: „barátságból“; de van még egy hiba. Egy praktikus és értelmes számvivőnek lehetetlen észre nem venni azt, hogy minálunk az intézmények legtöbb esetben megfelelő ellenőrzés alatt nem is állanak és azok, akiknek azt gyakorolniuk kellene, bizony nem értenek hozzá úgy, hogy egy közpettehetségű tolvajt meg tudjanak csipni.

Ez onnan ered, hogy minálunk a számviteli ügy oly elhanyagolt szakma, hogy a legtöbb embernek nincs is kedve a számviteli pályára lépni s inkább szerez valahogyan egy jogi abszolutoriumot, hogy a tekintélyesebb fogalmazói rangba soroztathassék.

A hiba e részben már az iskolában kezdődik, hol a praktikus ismeretekre a többi között a gyakorlati számolásra is legkevésbé súlyt fektetnek. A reális ismeretek nálunk általában olyanok, melyeknek becsük alig van. Hogy tudjanak azok ellenőrzést gyakorolni, kik alaposan számolni soha sem tanultak? A diákok a szülők, ha csak tehetik — hát ha még rangjuk van — mindenféleképpen úrnak nevelik, aki aztán a lehető legnagyobb igényekkel lép a közpályára. Ilyen módon meg van

TARCA.

Az én nagybátyám. *)

Iria: Szecse Vilmos.

Tizennyolc esztendő voltam akkor. Szüleim már tíz évvel azelőtt elhaltak s én nagybátyám házában nevelkedtem. Oszlopos, fehér, görög stílusban épült lak volt a nagybátyám háza, sűrű fák állottak előtte, mögötte. Széles, magas lépcső vezetett a verandára, hová a szalon ajtaja nyílt. A szobák tágasak voltak s a rácsos ablakok, a sűrű, fehér függönyök miatt homályosak. Fiatal szemem, mely mindent érdekesnek, különösnek, titokzatosnak talált, olyan misztikusnak látta e homályos, tágas szobákat. Misztikus volt az antik, különös formájú butor, a furcsa csecsebecse, az ezerfókos szekrény, a sötét, bizarr rajzú szőnyeg. Még a levegőben is valami miszticizmus, varázsos, édes poézis lengett. Különös illata volt e levegőnek, más levegő volt egészen, mint a mit most szívok magamba. Rég letűnt idők illata volt e levegőben. Ha elmerengve feküdtem a dívánon, színes meséket, zsongó-bongó verseket olvastam ki belőle.

Megértik-e önök ezt így, holott még nem beszéltem nagybátyámról és feleségéről? A nagybátyám úgy hatvan esztendő volt már akkor, nagynénem tán hat évvel fiatalabb. Olyan szép öreg párt még nem láttam soha. Fehérhajú, magas ember volt a bátyám, sugárnövésű, galambos volt a felesége is. Szép nemes arcú emberek, kik mindig mosolyogtak, ha egymásra tekintettek. És ez sokszor megtörtént, mert szerették egy-

mást nagyon, szerelmük, egymáshoz való gyöngédségük változatlanul maradt meg. Az utcán is kar-karban, egymáshoz simulva mentek s az emberek megindultan néztek utánuk. Lélekemelő látvány volt ez a két szép ember, a ki megöregedett egymás mellett, a kiktől messze elmaradt már az ifjuság, de a szerelmet megtartották szívükben s mind a sirig el is hordozzák. Az együtt eltöltött hosszú évek, a közös érzések, a közös gondolatok egészen egymáshoz hasonlóvá tették őket. Nemcsak szokásukban, mozdulatukban, nemcsak abban, a hogyan a szöveget kiejtették, hangsúlyozták — még arcuk vonásaiiban is. Ez ezústhaju emberpár még arcra is hasonlított egymáshoz; különös, szelíd gyöngédség aranyozta be e szép vonásokat, miket csut ránc nem torzított el, jelöl annak, hogy egymás mellett eltöltött hosszú életük harmóniáját vissza indulatok sohasem zavarták meg.

És otthon kellett volna őket látni. Szép volt az én ifjuságom és nekik köszönhetem ezt. Nekik köszönöm, a szent szerelemnek, a végtelen gyöngédségnek, melylyel egymás iránt viseltek, zavartalan, édes, gyönyörű ifjuságomat. Egy indulatos szó nem hangzott el ottan, csak jóság és elnézés volt, a mivel találkoztam. Derű, melegség volt szívemben; a poézist, mit a könyvekből magamba szittam, igaznak, valónak láttam az életben is. Költészet volt szívemben, a levegőben, mit beleheltem, mindenben, a mi környékezett. Milyen szubtilis művészlélek volt az én nagybátyám! — most értem csak A derűt, a harmóniát, mely lelkében élt, bele tudta vinni a tárgyakba is, mikkel körülvette magát. Mily finom, előkelő izlés a butorban, mily ötlet az elrendezésében, poézis a függöny ráncában, művészi körültekintés abban is, a hogy a képeket elhelyezte a falon. Ezért volt más a mi levegőnk, más a napsugár, mely szobáinkba hatolt . . .

Tizennyolc éves voltam akkor és szerelmes. Együtt

emlitem e kettőt, hogy elképzeljék önök az érzéseket, melyek lelkemben zsongtak. Avagy ne emlékezzenek a szűz, tenseszes szerelemre, mely a tizenhét éves szívben lángolt? Milyen szép az élet, a világ! Milyen boldogság lélegzeni, járni a világot, csodálni az eget, a napot, a virágokat. Minden dolog szép és színnel, poézissal van tele minden. Tavasz van ősszel is. Illat van a metsző szélben is, mely havas esőt vág arcunkba. És őt érezzük mindenben, őt látjuk mindenütt, arcának puha, édes profilját, nyakának hajlását magunk előtt látjuk mindig, az égboltra ha tekintünk, sűrű zöld lombok közé ha nézünk, akkor is.

Milyen szűz szerelem volt az! Soha egy szót sem váltottam vele, csak látásból ismertem, de tudtam, éreztem mégis, hogy ő is egyre rólam ábrándozik, engem lát mindenütt, egy gondolat tölti el agyunkat, ugyanegy sejtelmes, búhajos érzéstől dobog szívünk. Éreztem, hogy vár rám, látni akar és én is moudhatatlanul vágyódtam utána, de kerültem mégis. Féltem a látásától, melytől kipirult arcom, lélelmetesen dobogott szívem és reszkettek tagjaim. Igen, elmenve ablaka alatt, lábaim úgy reszkettek, hogy járni is alig tudtam. Ezt rösteltem iszonyuan, mert delinek, könnyednek, ügyesnek akartam előtte látszani.

Féltem a látásától, a mély, hosszú tekintettől, mit váltottunk, féltem ez édes, e gyönyörű, e mégis borzasztó pillanatoktól.

Igy inkább otthon ültem egész nap és elmerültem a csodás harmóniába, mely szívem érzései és környezetem közt volt.

Ábrándoztam egész nap és különösen boldog voltam olyankor, ha nagynénem a zongorához ült. Beethoven szerette különösen. Nagybátyám a zongorára támaszkodva figyelt és nézte őt. Én behunyva szemmel hallgattam a gyönyörű hangokat és arra gondoltam.

*) Mutatvány a fiatal, jó tollú szerzőnek „Ifjú évek“ című novellakötetéből. Kapható a Budapesti Hírlap kiadóhivatalában; ára 2 kor. 40 fillér.

Vasuti menetrend.

Állomások.		II. III. oszt. kocsikkal			
Közép-európai idő.		reggel	d. e.*	d. e.	d. u.
Köszeg	ind.	4 ³⁰	7 ³⁰	11 ³⁰	5 ¹⁰
Lukácsháza	(m. h.)	5 ³⁰	8 ³⁰	12 ⁰⁴	5 ²⁰
Német-Génes	(m. h.)	5 ³⁴	8 ³⁵	12 ²⁰	5 ⁴⁰
Szombathely	erk.	5 ³⁹	8 ⁴⁰	12 ²⁴	5 ⁴⁵
Szombathely	ind.	6 ⁴⁵	11 ⁰⁰	3 ¹⁵	7 ⁰⁵
Német-Génes	(m. h.)	7 ⁰¹	11 ¹⁰	3 ³¹	7 ²¹
Lukácsháza	(m. h.)	7 ¹⁰	11 ³¹	3 ⁴⁰	7 ³⁰
Köszeg	erk.	7 ³¹	11 ⁴⁵	4 ⁰¹	7 ⁵¹

* Csak kedden és pénteken közlekedik.

Piaczi árak.

Buza	100 kilo	15.80	kor-tól 16.—	fill.
Rozs	"	14.—	"	14.08
Arpa	"	14.40	"	14.50
Kukorica	"	14.40	"	14.10
Zab	"	10.60	"	10.70

Anyarozst

tisztát

minden mennyiségben vásárol és ajánlatot kér

Detsinyi Frigyes

drogista,

Budapest, Marokkói u. 2. sz.

Sopron-megyei

200 holdas
birtokomra bérlőt
keresek.

Czim: a kiadóhivatalban.

Keil-Lakk

(Glaser),

legkitünőbb mázó-ló-szer puha padló számára.

1 nagy palack ára 1 frt 35 kr. — 1 kis palack ára 68 kr.

Padló-fényesítő,

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 45 kr.

Arany-fénymáz

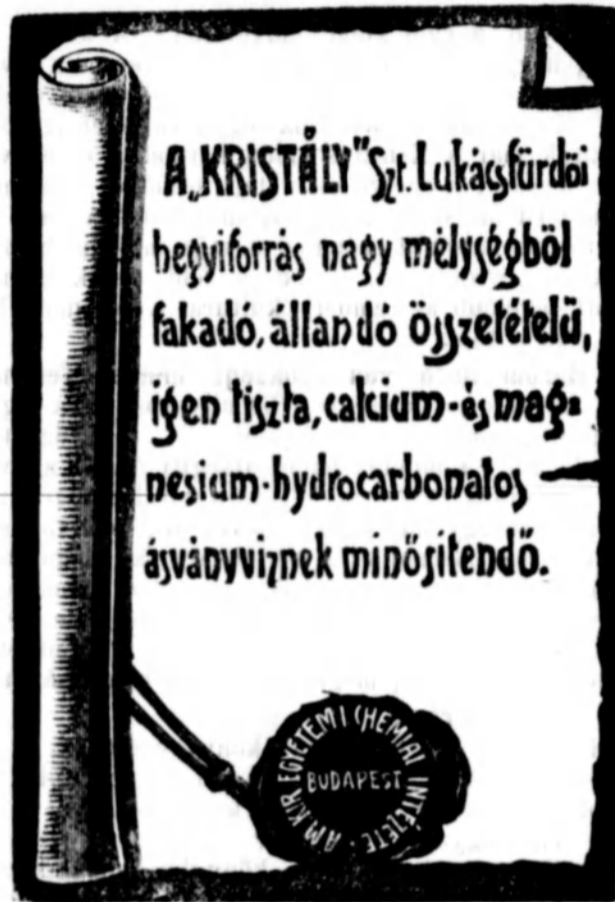
képekreték stb. bearanyozására.
1 kis palack ára 20 kr.

Fehér „Glaser“-fénymáz

legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdészkák stb. ujonnan befestésére.
1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kapható:

Unger József-nél Köszegen.

Köszegen: János a Gyula fűszert és egyéb kereskedő.

Schneider-féle Páfrány-tokocskák, (Galandozó-elhajtó.)

Millió embernek e szer visszaadta teljes egészségét!

Kik galandferegben és gyomorhajban szenvednek.

Pántlikagilisza fejestől,

a páfrány-tokocskák által fájdalom nélkül, jótállás mellett, a legrövidebb idő alatt (6 percz alatt) teljesen elhajtatik. Ez a kitűnő gyógyszer fájdalom nélküli gyors és biztos eredményt jótállás nyújtatik. Nem árt, ha pántlikagilisza féreg nincs is jelen. — Az életkor megjelölendő. — Törvényesen védve. Egy eredeti doboz pontos használati utasítással a bel- és külföld részére 4 frt postai utánvétellel vagy 3.50 előre való beküldéssel. A pántlikagilisza tünetei a következők: Az arcz halványoságra, bányadi tekintet, kék szemkajkák, lesóványodás, elnyálkásodás, bevont nyelv, emésztelenség, étvágytalanság felváltva mohó étvágyakkal, gyakori rosszullet vagy éppen ájulások a szédülés főleg éhgyomornál, egy gombolyag felváltása egész a nyakig, nyálösszegyűlés, a test megdagadás, gyomorav, gyomorférv, gyakori felhőfűgés, bélgörce, hengergetés, hullámszerű mozgások, szúró, szívó fájdalmak és szurások a belekben, szívlöbögés, a vérkeringés rendelleneségei, különösen noknél, gyakori véletlenül beálló főfájás, a búskomorságra való hajlam, életuntagság és a halál óhajtatás.

Egyedül valódi kapható: **Schneider József** gyógyszerésznél, Borsbányán, Fő-utca 45. (Dalmagyországi.)

Hirdetmény.

Az Osztrák-magyar banknak

Szombathelyen újonnan felállított fiókjintézete

1900. évi szeptember hó 17-én fog a Szily-János-utca 36. számú ház első emeletén levő helyiségekben megnyitattani. Az irodai órák egyelőre reggeli 8 órától délutáni 2 óráig állapítottak meg.

A fiókjintézet üzletköre kiterjed:

- bankképes váltók, értékpapírok és szelvények leszámítolására,
- váltók, értékpapírok és szelvények bizományi beszedésére,
- váltóelfogadványok bizományi beszerzésére (az elfogadott első váltó átvétele stb.),
- a giró-forgalomra,
- bankutalványok kiállítására a két főintézetre és valamennyi bankfiók-intézetre,
- kölesönképes értékpapírokra való kölesönzésre,
- egy évnél nem régebben lejárt szelvények kifizetésére,
- mindennemű értékpapírokhoz tartozó szelvényivek bizományi beszerzésére, a mennyiben a szelvényivek átvétele valamely bankintézet helyén eszközölhető,
- az elővételi jog bizományi gyakorlására és értékpapírokra teljesítendő befizetésekre, valamint konvertálandó kötvények kieserésének eszközésére,
- értékpapírok és érmék bizományi vételére és eladására,
- külföldi helyekre szóló checkek és utalványok bizományi beszerzésére.
- letétek átvételére a bécsi vagy budapesti főintézethez való beküldés céljából,
- aranyrudak, valamint aranyfövény és aranypor, továbbá külföldi és kereskedelmi arany-érmék beváltására meghatározott áron.
- bankjegyeknek és a koronaérték érmeinek beváltására.

Az Osztrák-magyar bankkal való üzleti közlekedésre megállapított kimerítő határozmányok a fiókjintézet által kívánatra díjmentesen szolgáltatnak ki.

Szombathely, 1900. évi szeptember hó 12-én.

Osztrák-magyar bank
szombathelyi fiókjintézet.